

KITTIILÄ

Arviointikertomus 2018

Kittilässä 23.5.2019

SISÄLLYSLUETTELO

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA.....	3
2. EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI.....	4
3. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	4
3.1. Strategiset tavoitteet.....	4
3.2. Toiminnalliset tavoitteet.....	5
3.2.1 Tavoitteiden toteutuminen painopistealueella	5
Kunnanhallitus.....	5
<i>Kunnanjohtajan vastuulla olevat toiminnot</i>	5
Sosiaali- ja terveystieteiden lautakunta.....	6
<i>Kokonaisuus</i>	6
<i>Terveystieteiden avohoitto</i>	7
<i>Sosiaalityö ja lastensuojelu</i>	9
Tekninen toimi.....	10
3.2.2 Muiden tavoitteiden toteutuminen.....	10
Sivistystoimi.....	10
3.3. Taloudelliset tavoitteet.....	11
3.4 Investoinnit.....	13
4. HENKILÖSTÖ.....	13
5. KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	13
Levin Vesihuolto Oy.....	13
<i>Konsernin kokonaisuus</i>	13
6. TALOUDEN TASAPAINOTTAMISEN ARVIOINTI	14
7. SISÄINEN VALVONTA, RISKIEN HALLINTA JA KONSERNIVALVONTA	15
8. YHTEENVETO.....	15

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty kuntalain 121 §:ssä. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, **ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla**, arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Kittilän kunnanvaltuusto on valinnut tarkastuslautakuntaan vuosiksi 2017-20 seuraavat henkilöt:

jäsen	varajäsen
Salmi Jukka puheenjohtaja	Pääkkölä Eveliina (-22.1.2018) Siitonen Esa (22.1.2018-)
Nevalainen Paula vpj	Rauhala Esa (-22.1.2018) Aaro Granroth (22.1.2018-)
Autti Annikki (-31.12.2018)	Lehtonen Minna (-31.12.2018)
Lehtonen Minna (1.1.2019-)	Toivola Ritva (21.1.2019-)
Jauhojärvi Pirkko	Autto Mervi
Kangas Pentti (-22.1.2018)	Ylläsjärvi Esa (-22.1.2018)
Ylläsjärvi Esa (22.1.2018)	Mertaniemi Hannu (22.1.2018-26.2.2018) Outi Marttila (26.2.2018-)
Poti Jukka	Rantanen Jorma

Lautakunnan sihteerinä on toiminut tilintarkastaja Risto Hyvönen HT, JHT.

Tarkastuslautakunta on syksyllä 2017 laatinut arviointisuunnitelman toimikaudeseen. Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina vuonna 2018 on kunnanjohtajan toimialue, sosiaali- ja terveydenhuolto kokonaisuutena ja sen alaisista toiminnoista terveyskeskuksen avohoito, erikoissairaanhoido, sosiaalityö, vammaispalvelut ja lastensuojelu sekä tekniseltä toimialalta tilahallinto. Vuoden 2017 työohjelman vahvistamisen yhteydessä lautakunta on päättänyt, että konserniyhteisöistä vuoden 2018 arvioinnin kohteena on Levin Vesihuolto Oy.

Arvioinnin suorittamiseksi lautakunta on kokoontunut yhteensä 6 kertaa, kuullut toiminnasta vastaavia viranhaltijoita ja tutustunut mahdollisuuksien mukaan arvioitavia toimintoja koskeviin vertailutietoihin. Esteellisyydet on lautakunnan toiminnassa otettu huomioon.

Kunnanhallitus on hyväksynyt tilinpäätöksen ja siihen sisältyvän toimintakertomuksen 26.3.2019. Toimintakertomus on osaltaan ollut arvioinnin pohjana.

2. EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Vuoden 2017 arviointikertomus on merkitty tiedoksi kunnanvaltuustossa 18.6.2018. Valtuusto velvoitti kunnanhallituksen ja lautakunnat käsittelemään arviointikertomuksen ja antamaan vastineet kertomuksen havaintoihin sekä **raportoimaan valtuustolle kuluvan vuoden syyskuun loppuun mennessä** havaintojen aiheuttamista toimenpiteistä. Hallitus on käsitellyt arviointikertomuksesta annetut vastineet 2.10.2018 ja ne on saatettu valtuustoon 29.10.2018. Arviointikertomuksen käsittelyn aikataulutuksessa ei ole täysin onnistuttu, mutta käsitellyssä on tapahtunut edistymistä edelliseen vuoteen verrattuna.

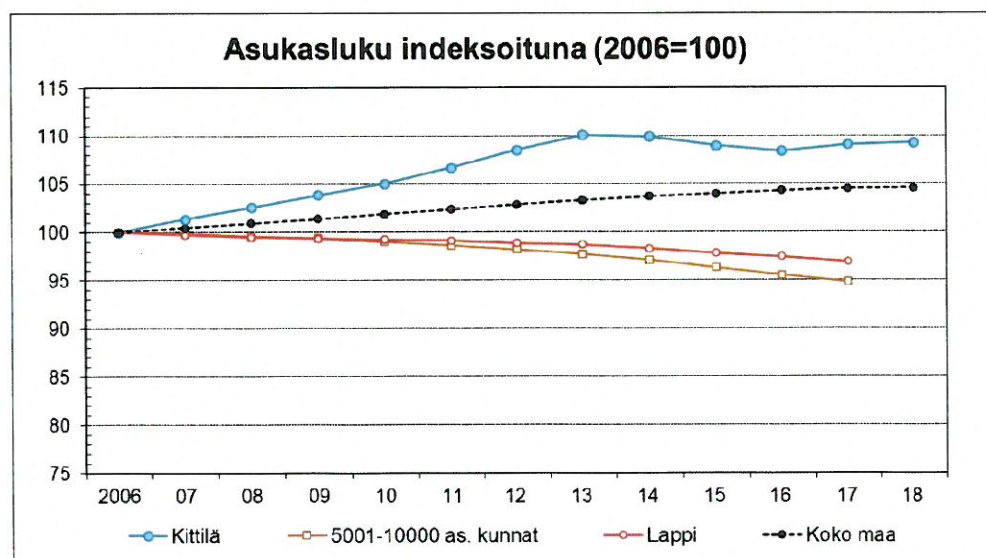
Tarkastuslautakunnan esille tuomiin havaintoihin ja kannanottoihin on vastattu asianmukaisesti, havaitut epäkohdat on luvattu korjata ja ottaa kehittämisehdotukset huomioon. Tarkastuslautakunta seuraa luvattujen toimenpiteiden täytäntönpäytäntöä.

3. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

3.1. Strategiset tavoitteet

Kittilän kunnan strategia on hyväksytty valtuustossa 20.8.2018. Strategiaan sisältyy eri toimialoja sivuavia konkreettisia mittareita. Strategian toteutumista ei ole vielä käsitelty toimintakertomuksessa. Strategian toteutumisen seuranta-järjestelmä on vielä valmisteleminen. Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan kunkin lautakunnan on aiheellista omalta alaltaan seurata mittareiden toteutumista mieltä, mitä on tehtävissä strategian edistämiseksi.

Työllisyyden ja väestön kehitys on ollut seuraavien taulukoiden ja kuvien mukaan. Asukasluku kasvoi 15 henkilöllä vuonna 2018 ja oli edelleen keskimäärästä nopeampaa.

Yleistä kehitystä on seuraavassa tarkasteltu myös suhteessa työllisyyskehitykseen.

Työttömien osuus työvoimasta								
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	muutos
Kittilä	11,2	13,3	14,7	14,6	13,7	12,4	10,6	+1,8
Lappi	13,3	15,4	16,5	16,7	16,0	14,1	11,9	+2,2
Koko maa	9,4	11,3	12,4	13,4	13,2	11,5	9,7	+1,8

Työllisyystilanne parantui Kittilässä vuonna 2018, mutta parantuminen oli edellisvuoden tapaan vertailuryhmiä heikompaa. Työllisyystilanne oli parempi kuin Lapin kunnissa keskimäärin, mutta se oli koko maan tilannetta heikompi.

Yleisten kehitysindikaattoreiden perusteella Kittilän kehitykseen voidaan olla tyytyväisiä.

3.2. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta on tarkasteltu seuraavassa ensisijaisesti lautakunnan painopistealueilla ja myöhemmin muissa toiminnoissa, mikäli niissä on poikkeuksellista kehitystä.

3.2.1 Tavoitteiden toteutuminen painopistealueella

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen alaisista toiminnoista lautakunnan arviointikohteena oli kunnanjohtajan vastuulle määritellyt toiminnot.

Kunnanjohtajan vastuulla olevat toiminnot

Talousarviossa kunnanjohtajan vastuulle on määritelty kunnanvaltuuston ja toimistopalvelujen tulosalueet.

Kunnanvaltuuston tulosalueelle ei ole määritelty muita tavoitteita kuin veroprosenttien pitäminen entisellä tasolla ja näin tapahtui. Muuten talousarvion sisältö koostui mm. toimikunnille varattujen määrärahojen täsmentämisestä.

Toimistopalvelujen tulosalueelle sisältyi vuodelle 2018 työhyvinvoinnin ja henkilöstöhallinnon kehittämishanke. Hankkeen yhteydessä toteutettiin mm. työhyvinvointikysely, jonka mukaan tyytyväisimpiä oltiin työterveyshuoltoon (88 % koki hyväksi) ja vähiten tyytyväisiä työergonomiaan (43 %).

Kunnanjohtajan vastuulle kuuluvien toimintojen talousarvio ylittyi kunnanvaltuuston tulosalueen osalta noin 37 t€ (11 %) ja alittui toimistopalvelujen tulosalueella 240 t€ (10 %).

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveyslautakunnan toiminnoista tarkastuslautakunnan arvioinnin kohteena olivat perusturva kokonaisuutena, perusterveydenhuollon avohoito sekä sosiaalityö, lastensuojelu ja vammaispalvelut.

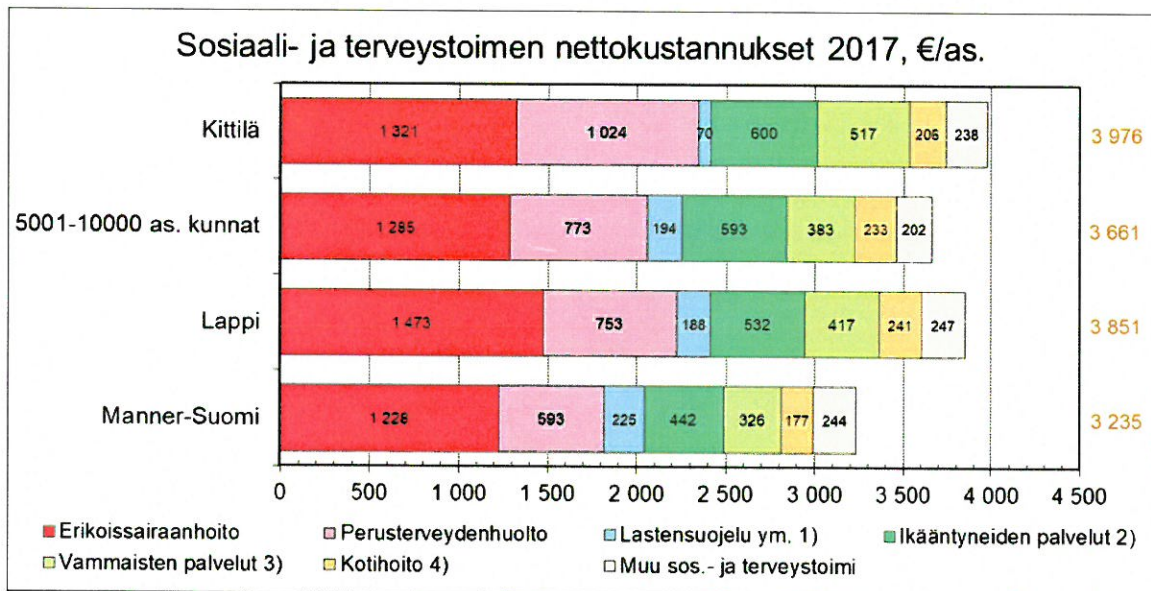
Kokonaisuus

Strategian mukaisina tavoitteita ei vielä toimintakertomuksen eikä haastattelun perusteella ollut sisäistetty sosiaali- ja terveyslautakunnan toimialalla.

Oman elämän hallinta ja varhainen tuki: Jokaista nuorta kannustetaan omatoimisuuteen, oman elämänsä hallintaan sekä vastuuseen valinnoistaan. Lasten vanhempien päihteiden ongelmakäytön tunnistaminen ja siihen puuttuminen. Aikuisväestön päihteiden käytön vähentäminen. Lapsiperheille tarjotaan heidän tarvitsemaansa tukea varhaisessa vaiheessa.

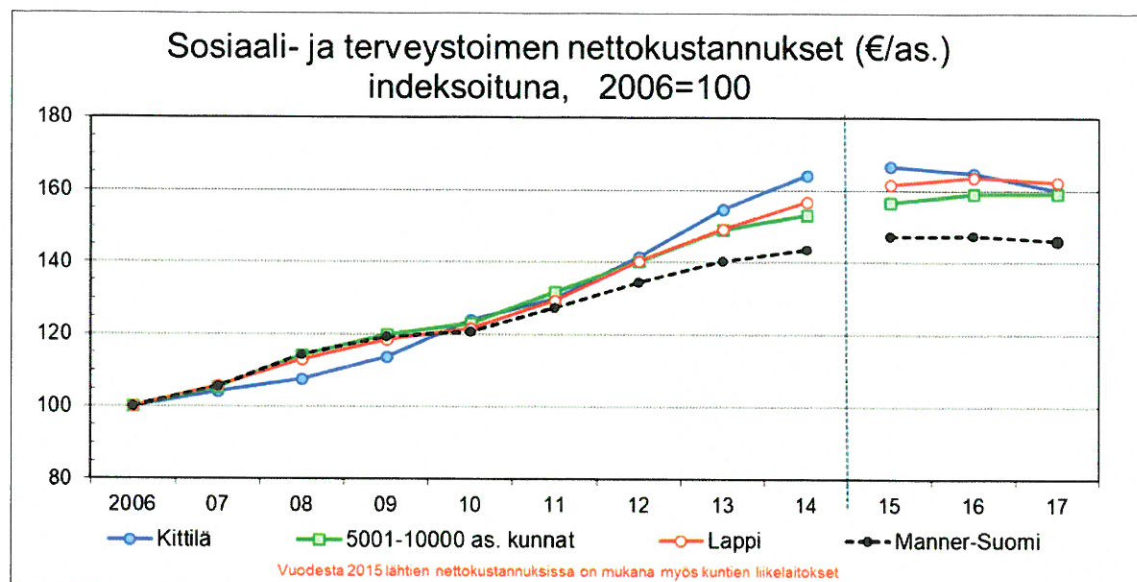
Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimintakulut ylittyivät lähes 1,2 M€ johtuen erikoissairaanhoidon ja vanhustenhuollon menoista. Poikkeama on suuri.

Kustannukset suhteessa vertailuryhmiin ovat seuraavan kuvion mukaiset. Vuoden 2018 tietoja ei ole vielä käytettävissä.

Poikkeama muihin kuntiin tulee ensisijaisesti perusterveydenhuollon kustannuksista. Vuoden 2017 tietojen mukaan Kittilän kunnan sosiaali- ja terveystoimen tarvekioidut menot ovat 28 % keskimääräistä suuremmat.

Pitkällä aikavälillä kustannusten kehittymistä on tarkasteltu seuraavassa kuviossa. Viime vuosin sosiaali- ja terveystoimen kustannuskehitys on ollut keskimääräistä hitaampaa ja Kittilä on lähestynyt muiden kuntien kehitystä. Vuonna 2018 Kittilän kustannukset kasvoivat 6,6 %, mikä on keskimääräistä suurempaa.

Toimialan oman käsityksen mukaan hyvin järjestettyjä palveluja ovat avopalveluohjaus vanhuksille ja vammaisille ja haasteita on sote-kiinteistöihin liittyvissä sisäilmaongelmissa ja vanhoissa epäkäytännöllisissä toimitiloissa.

Terveydenhuollon avohoito

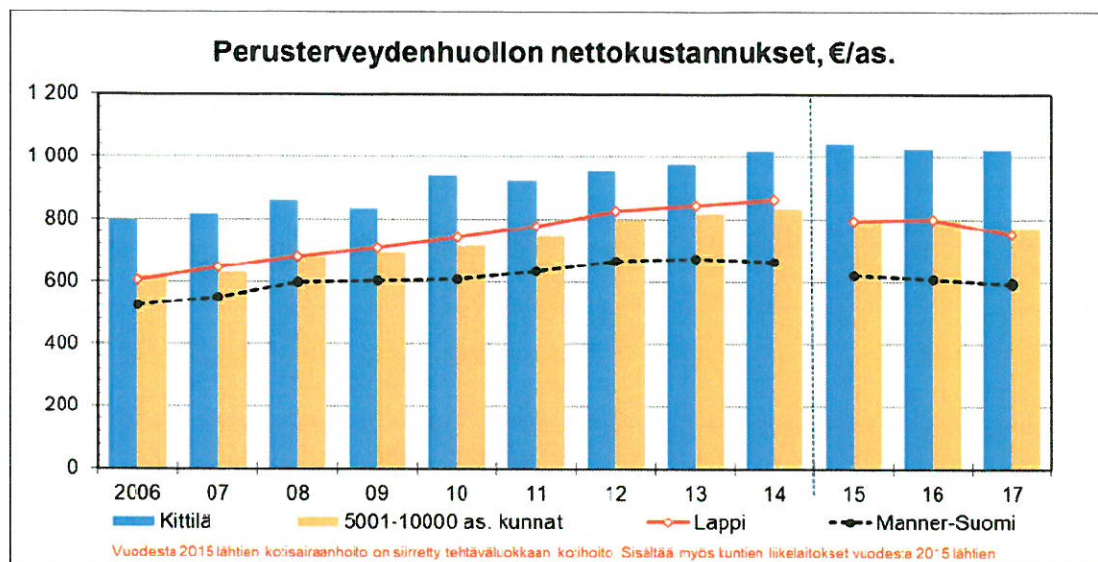
Toiminnan tarkoituksena on tuottaa perusterveydenhuollon palvelut Kittilän kuntalaisille ja erikoissairaanhoidon palvelut lähinnä sairaanhoitopiiriin tuottamina. Äkillisen sairaanhoidon vaatimat palvelut tuotetaan myös matkailijoille.

Talousarvion määrätavoitteet ovat toteutuneet seuraavasti:

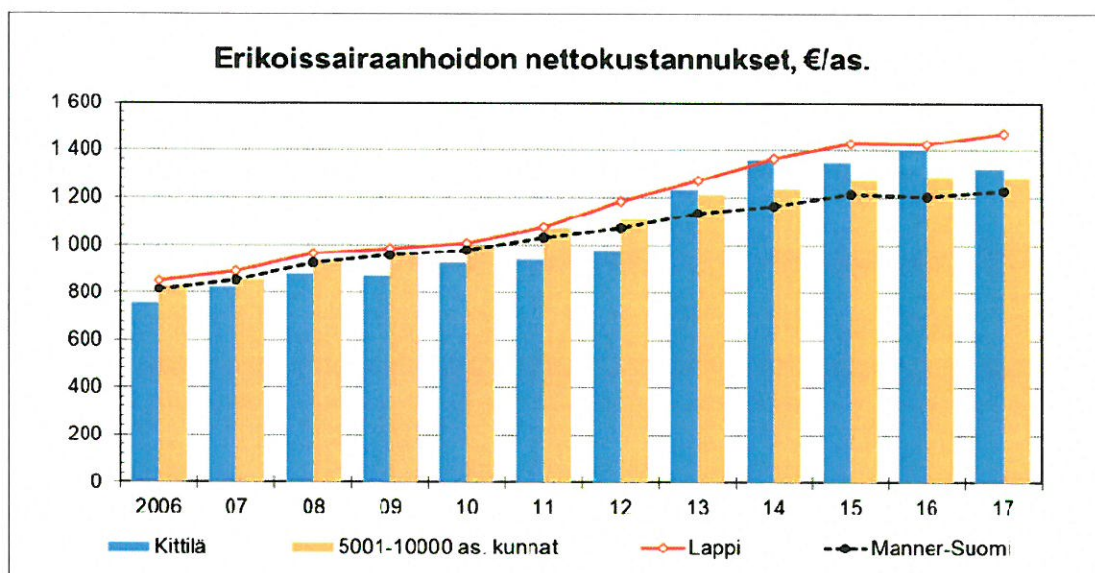
Avohoito	2017	2018	ta 18	tot.aste	muutos
Vastaanottokäynnit					
- lääkärit	10282	8871	10000	88,7 %	-13,7 %
- sairaanhoitajat	4700	5382	6500	82,8 %	14,5 %
- terveydenhoitajat	8022	8100	9000	90,0 %	1,0 %
Jonotusajat					
- ajanvarausvastaanotto	2-3 vk	2-3 vk	2-3 vk		
- päivystysvastaanotto	0-3 pv	0-3 pv	0-3 pv		
Lääkäreiden vastaanoton kustannukset/käynti	242,31	227,76	240	94,9 %	-6,0 %
Terveysneuvonta/käynti	68,57	75,06	65	115,5 %	9,5 %
Sairaanhoitajalla käynti	35,97	39,4	40	98,5 %	9,5 %

Palveluja käytettiin odotettua vähemmän ja niitä kyettiin tarjoamaan tavoiteluissa ajoissa. Tosin täsmälliset tiedot jonotusajoista puuttuvat.

Verrattaessa muihin kuntiin koko perusterveydenhuollon kustannukset ovat kehittyneet seuraavasti.

Erikoissairaanhoidon kustannuskehitys näyttää seuraavalta.

Vuoden 2018 aikana erikoissairaanhoidon kustannukset nousivat 9,4 %.

Tuottavuuden kehittämiseksi tehtyjä toimenpiteitä ovat mm. poliklinikan ja vastaanoton palvelujen kehittäminen, lääkäriresurssia on lisätty poliklinikalle ja lääkäreiden rekrytoinnin tehostaminen. Vuoden lopussa on otettu käyttöön tekstiviestimuistutus. Ko. toimenpiteet eivät niinkään lisää tuottavuutta kuin vaikuttavuutta ja palvelujen saatavuutta.

Toimialan oman käsityksen mukaan on onnistuttu tasaisesti kaikilla osa-alueilla, ongelmina ovat työtilojen sisäilma, suunniteltujen korjaustoimenpiteiden hitaus ja henkilöstön määrä verrattuna käytössä oleviin työtiloihin.

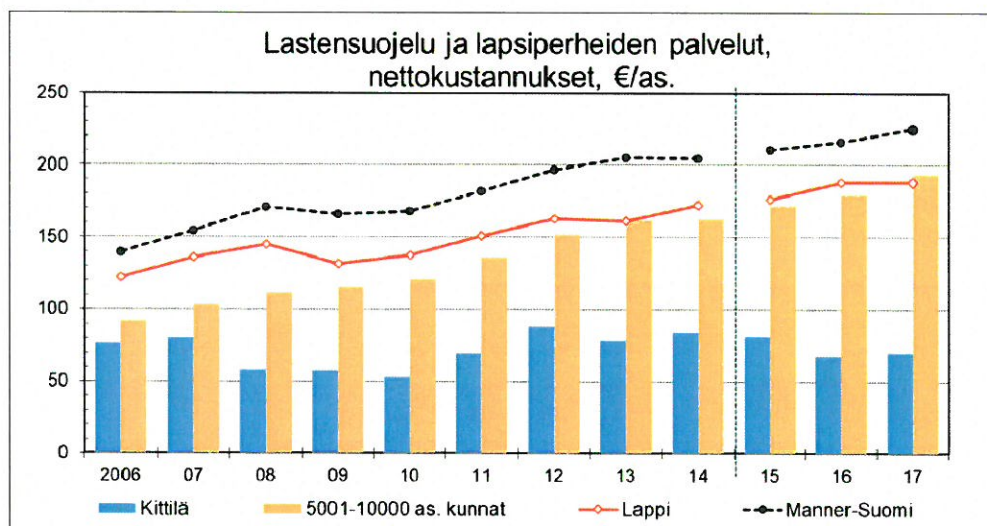
Sosiaalityö ja lastensuojelu

Tulosalueeseen kuuluu aikuis- ja perhetyö, päihdehuolto, kuntouttava työtoiminta, päihde- ja mielenterveysasiakkaiden asumispalvelut, täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki, sosiaalinen luotto sekä lastensuojelu, sosiaalipäivystys ja perheoikeudelliset palvelut. Tavoitteena on tehdä sosiaalityötä suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti perheille, aikuisille ja lapsille.

Talousarvion määrätavoitteet ovat kehittyneet seuraavasti

Sosiaalityö ja lastensuojelu	2017	2018	ta 18	tot.aste	muutos
Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat	54	70	50	140,0 %	29,6 %
Aikuis- ja perhetyön asiakkaat	238	300	235	127,7 %	26,1 %
Lastensuojelunasiakkaat	98	93	75	124,0 %	-5,1 %
Aikuis- ja perhetyön suunnitelmat	49	113	50	226,0 %	130,6 %
Toimeentuloa saaneet kotitaloudet	117	90	100	90,0 %	-23,1 %

Palvelujen käyttäjiä on ollut ennakoitua enemmän ja käyttö on pääsääntöisesti kasvanut. Lastensuojelun asiakkaiden määrä on muista yleisestä kehityslinjasta poiketen vähentynyt. Lastensuojelun kustannukset ovat kehittyneet seuraavan kuvion mukaisesti.

Sosiaalityön käsityksen mukaan ennaltaehkäisevä työ ja asioiden itsenäinen hoitaminen ovat vaikuttaneet kustannusten alhaiseen tasoon. Vuonna 2018 kustannukset sosiaalipalveluissa kasvoivat 13,6 %.

Haasteena toiminnassa on pätevien sosiaalityöntekijöiden saaminen, mikä vaikeuttaa myös päivystyksen järjestämistä. Henkilökuntarakenne ei vastaa palvelujen kysyntää. Kunnan toimiston sisäilmaongelmat aiheuttavat pahoinvointia.

Vammaispalvelut

Tavoitteena on tukea vammaisten henkilöiden työ- ja toimintakykyä sekä oma-toimisuutta. Kunnan järjestämällä palveluilla ja tukitoimilla helpotetaan vammaisten henkilöiden selviytymistä jokapäiväisestä elämästä.

Vastuualueina tai sen osana ovat mm. apuvälinepalvelut, asunnon muutostyöt yhteistyössä kotihoidon fysioterapeutin kanssa, kuljetuspalvelut, palveluasuminen, kehitysvammaisten palvelut. Talousarviossa ei ollut vammaispalvelulle asetettuja tavoitteita.

Toimialan oman käsityksen mukaan hyvin järjestettyä on vammaisten omaishoidon tuki ja muut tukipalvelut sekä sotainvalidien ja rintamaveteraanien palvelut ja kuntoutus. Toiminnan haasteena on asiakasmäärien kasvaminen, mikä luo paineita resurssien riittävydessä sekä toimintojen kehittämisessä.

Tekninen toimi

Teknisen lautakunnan toiminnoista arvioinnin kohteena oli kiinteistötoimi. Kiinteistötoimen henkilökuntaan kuuluu kaikkiaan 38 henkilöä, joista noin puolet on siivoustoimen ja puolet kiinteistöjen hoidon ja kunnossapidon piirissä.

Kiinteistötoimen tavoitteena oli kiinteistötoimen tehostaminen ottamalla käyttöön sähköinen huoltokirja, ko. huoltokirja on käytössä. Talousarvion toteutumisen arviointi on edelleen vaikeaa, koska talousarvio ja kirjanpito eivät ole yhdenmukaisia. Asiaan on luvattu parannusta 2019.

Toimialan oman käsityksen mukaan esimerkillisesti järjestetty toiminta on rakennusautomaatiojärjestelmä, jonka kautta saadaan siirtymään hälytystietoa viikatilanteissa. Suurimmat haasteet liittyvät sisäilmaongelmiin eri kohteissa.

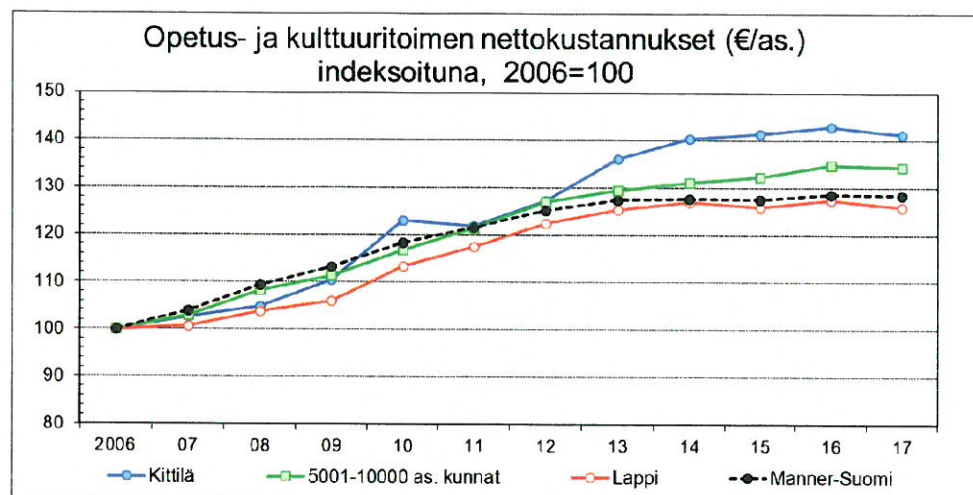
Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan rakennusten kuntoon ja sisäilmaongelmien korjaamiseen tulee panostaa nykyistä enemmän.

3.2.2 Muiden tavoitteiden toteutuminen

Lautakunnan arviointi on kohdistunut ensisijaisesti painopistealueisiin. Seuraavassa on kuitenkin esitetty lyhyesti havaintoja myös muilta toimialoilta.

Sivistystoimi

Sivistystoimessa tarkastuslautakunta on aikaisemmin kiinnittänyt huomiota kustannustasoon, joka on keskimääräistä korkeampi. Poikkeamat muiden kuntien kehitykseen ovat syntyneet indeksitarkastelun perusteella tällä vuosikymmenellä. Vuonna 2017 näyttää tapahtuneen vähäistä kehitystä toiseen suuntaan. Vuonna 2018 koululautakunnan toimintakate kasvoi 7,7 % ja vapaan sivistystyön lautakunnan toimintakate kasvoi 5,6 %. Tilanne ei olennaisesti muuttunut edellisestä vuodesta.

Kustannustaso on kaikissa sivistystoimen toiminnoissa keskimääräistä korkeampi.

3.3. Taloudelliset tavoitteet

Määrärahoja (sitovuustasomääritystä) on ylitetty 2 119 t€ (edellisenä vuonna 2 147 t€). Merkittävin poikkeama talousarvion noudattamisessa on käyttötalouden menoylitys 1,2 M€. Ylitys aiheutuu sosiaali- ja terveystoimesta, jossa vanhus- ja vammaispalvelujen ylitys on 538 t€ ja erikoissairaanhoidon ylitys on 1170 t€. Tulojen alituksista suurin oli tekninen lautakunta, 768 t€ ja elinkeinotoimi 108 t€. Teknisessä toimessa kiinteistöhallinnan myyntituotot oivat alittuneet noin 1120 €.

Talousarvion tunnuslukutavoitteet ovat toteutuneet seuraavasti:

Tunnusluku	tavoite	tot.	poikkeama
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	14,8	16,3	+1,5
Vuosikate % poistoista	82	158	+76
Investointien tulorahoitus %	47	248	+201
Vuosikate euroa/asukas	316	648	+332
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	1947	2252	+305
Lainanhoitokate	-0,7	1,1	+1,8
Kassan riittävyys	4	5	1
Toim. ja inv. rahav. kertymä, 1000 €	307	5090	+4787

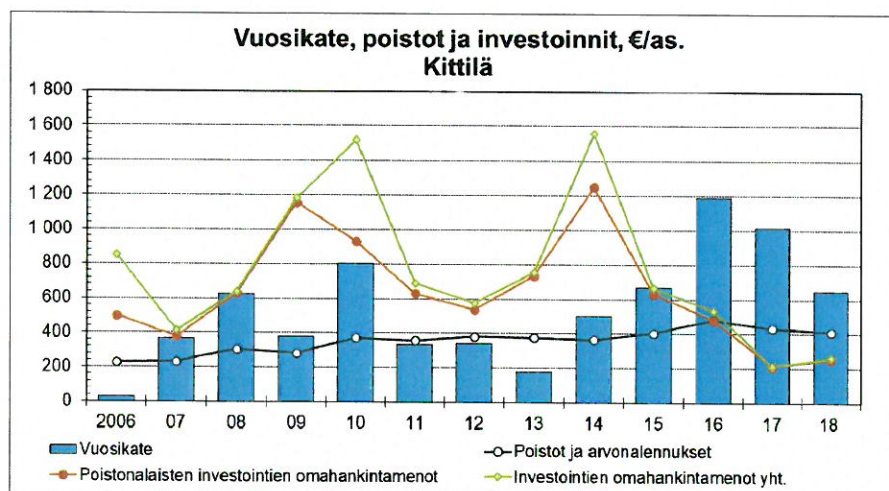
Kaikki tunnusluvut ovat toteutuneet tavoiteltua paremmin. Toteutumisesta huolimatta tunnusluvut heikkenivät edellisestä vuodesta. Talouden kehittymisessä toimintakatteen heikentyminen (2,7 M€ 6,1 %), joka selvästi keskimääräistä (3,2 %) suurempaa, on huolestuttavaa.

Yhteenvedo tulos- ja rahoituslaskelman tunnusluvuista on esitetty seuraavassa taulukossa.

Tulos- ja rahoituslaskelman tunnusluvut	2014	2015	2016	2017	2018	koko maa ¹
Vuosikate euroa/asukas	499	666	1187	1011	648	384
Vuosikate % poistoista	137	165	247	234	158	99
Investointien tulorahoitus %	32	100	223	474	248	67
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta, t€/as	-2711	-2112	-1171	-167	791	-254
Kassan riittävyys, pv	7	17	8	4	5	32

Heikentymisestä huolimatta Kittilän kunnan vuosikate oli asukasta kohti keskimääräistä korkeampi (viidentenä vuonna peräkkäin). Myös muut tunnusluvut ovat keskimääräistä parempia maksuvalmiutta lukuun ottamatta. Toiminnan ja investointien rahavirta oli muuttunut jo positiiviseksi.

Vuosikate on ollut riittävä sekä investointeihin että poistoihin viitenä viimeisenä vuotena. Tätä ennen vastaava tilanne oli vuonna 2008. Poistot ovat tarkastelujakson kaikkina vuosina alittaneet poistonalaiset investoinnit kahta viimeistä vuotta lukuun ottamatta. Vuosikatteen riittävyttä on tarkasteltu seuraavassa kuviossa.

Yhteenvedo taseen tunnusluvuista on esitetty seuraavassa taulukossa.

Taseen tunnusluvut	2014	2015	2016	2017	2018	koko maa
Omavaraisuus %	37	39	46	54	57	56
Suht. velkaantuneisuus %	67	68	55	48	42	62
Lainakanta/asukas	4692	4819	4176	3331	2700	3052
Kertynyt ylijäämä/asukas	811	1114	1702	1988	2247	2100

Taseen tunnusluvut olivat sekä edellisvuotta että keskimääräistä paremmat.

¹ Koko maan tiedot perustuvat ennakkotietoihin tai edellisen vuoden perusteella arvioituihin tietoihin

3.4 Investoinnit

Investointien kokonaismäärä oli talousarvion mukaan 4,4 M€ ja niihin käytettiin 1,7 M€. Investointien toteutuminen oli edellisen vuoden tapaan vähäinen. **Toiminta ei ole ollut investointien suhteen valtuuston tahdon mukaista.** Kittilässä investointeihin käytettiin 411 euroa/asukas, kun koko maan keskiarvo oli noin 750 €.

4. HENKILÖSTÖ

Henkilöstön määrä lisääntyi 3 henkilöllä (edellisenä vuonna 39), mutta henkilöstökulut kasvoivat 6,6 %. Kasvu johtunee siitä, että henkilötyövuosien kasvu oli lähes 20, lisäksi edellisvuoden henkilöstömäärän kasvu näkyi henkilöstömenoissa vasta 2018.

Sairauspoissaoloja henkilöä kohti oli 21,6 pv (edellisenä vuonna 20,5) Sairauspäivien määrä on huolestuttavan korkea ja se ylittää kunta-alan keskiarvon (16,5). Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä henkilötyövuotta kohden laskettuna oli 27,4 pv.

Vuonna 2018 on Kittilässäkin laadittu henkilöstökertomus.

5. KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Konserniyhteisöistä lautakunnan painopistealueena oli Levin Vesihuolto Oy.

Levin Vesihuolto Oy

Veden myynti oli 339 994 m³, liikevaihto 2,0 M€ ja sen kasvu 3,8 %. Yhtiön tulos oli 75 t€.

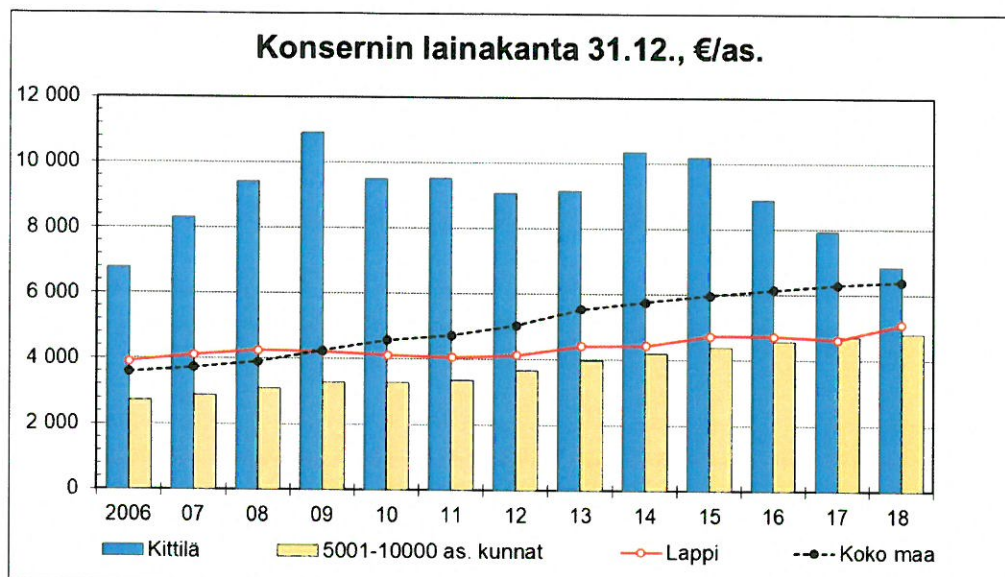
Levin Vesihuolto Oy:n tavoitteena on vuodelle 2018 jatkaa vedenjakelun varmuuden parantamista sekä tehostaa vedentuotannon kapasiteettia ja laajentaa vesihuoltoverkostoa toteutuvien kaava-alueiden mukaisesti. Yhtiö on toiminut tavoitteiden mukaisesti.

Taksat ovat alle valtakunnan keskitason

Konsernin kokonaisuus

Konsernin tunnusluvut poikkeavat kunnan tunnusluvuista. Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on konsernissa 56 % ja kunnassa 16 %, konsernin vuosikate on lähes 1500 € parempi kuin kunnassa, mutta myös lainakanta asukasta kohti on yli kaksinkertainen.

Arvioitaessa kunnan kykyä selvitä veloitteistaan konsernilainoilla on olennainen merkitys, sillä yhden kriteerin mukaan konsernin lainakanta saa olla enintään 50 % yli keskiarvon. Kittilän kunnan tilannetta ja kehitystä on tarkasteltu seuraavassa kuviossa. Vuosina 2016-18 ko. kriteeri ei enää ylity.

Verrattaessa muihin kuntiin konsernin tunnusluvut vuonna 2017 olivat seuraavan taulukon mukaiset.

<i>Kuntakonsernin tunnusluvut 2017</i>	<i>Kittilä</i>	<i>5-10000 as. kunnat</i>	<i>Lappi</i>	<i>Koko maa</i>
Toimintakate, €/as.	-5 330	-5 569	-5 673	-4 731
Vuosikate, €/as.	2 185	805	965	1 077
Vuosikate %:a poistoista	167	137	136	143
Tilikauden tulos, €/as.	865	223	245	338
Investointien tulorahoitus, %	180	83	108	83
Toiminnan ja invest. rahavirta, €/as.	898	-66	148	-74
Kassan riittävyys, pv	22	33	40	45
Omavaraisuusaste, %	45,8	41,7	44,7	44,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	75,5	58,1	62,3	78,7
Lainakanta, €/as.	7 918	4 702	4 636	6 299
Kertynyt yli-/alijäämä, €/as.	6 876	1 404	2 087	2 254

6. TALOUDEN TASAPAINOTTAMISEN ARVIOINTI

Kittilän kunnassa ei ole erityistä tarvetta talouden tasapainottamiseen. Talouden lakisääteinen tasapainottamistarve tulee silloin, kun talousarviossa on kat-

tamatonta alijäämää. Kittilän kunnan taseen osoittama ylijäämä on 12 M€ ja se on 2247 euroa/asukas.

7. SISÄINEN VALVONTA, RISKIEN HALLINTA JA KONSERNIVALVONTA

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käsittelyssä on tapahtunut tilinpäätöksessä kehittymistä. Hallituksen antama selonteko perustuu ohjeiden mukaiseen toimielinten ja konserniyhteisöjen dokumentoituun selontekoon.

Kunnanvaltuuston päätösten säännöllinen laillisuusvalvonta on korjattu vuoden 2018 aikana.

Hallintosäännön 18 §:n mukaan kunnanhallitus määrää toimialajohtajan sijaisen, joka hoitaa toimialajohtajan tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen. Sijaisuuden selkeästä säätelystä huolimatta poissaolot ovat hidastaneet asioiden etenemistä.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota talousarvion lukujen ja tekstien yhdenmukaisuuteen, esimerkiksi vuoden 2018 talousarviossa oli maininta määrärahojen varaamisesta lastenhoitajien palkkoihin. Lautakunnan saamien tietojen mukaan ko. varaus oli vain talousarvion tekstissä, ei varsinaisissa määrärahoissa.

8. YHTEENVETO

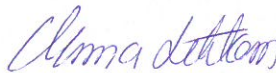
Kuntatalouden kannalta vuosi oli odotuksiin nähden hyvä.

Arviointikertomuksessa on esitetty **lihavoituna** ne kohdat, joihin lautakunta kiinnittää erityistä huomiota.

Kittilässä 23. toukokuuta 2019

Granroth Aaro

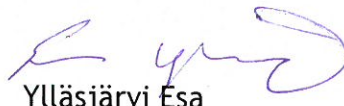
Lehtonen Minna

Poti Jukka

Autto Mervi

Ylläsjärvi Esa